

50-VUOTIAS PELI-KARHUT

KYMIN PALLOILIJAT 15.4. 1945 - 24.3. 1958

PELI-KARHUT 24.3. 1958

NÄIN SE ALKOI

Silloin kun vielä keväällä 1945 käytiin viimeisiä taisteluja Lapissa Norjan rajan tuntumassa entisiä aseveijeiä, Saksaa, vastaan, tehtiin eteläisessä Suomessa rauhan toimia. Niihin kuului myöskin kiinnostuminen vapaa-ajan harrastuksiin. Naissa merkeissä kokkoontui keväällä -45 miesjoukko Kymissä urheiluseuraa perustamaan. Olisiko sopiva ottaa suora lainaus tämän kokouksen pöytäkirjasta?

Näin:

Pöytäkirja palloiluseuran perustavasta kokouksesta, jossa puhetta johti Väinö Hentunen ja sihteernä toimii J. Siltinen. Kokous oli Kymmin Kinnemassa 15/IV 1945 alkaen klo 10. Saappuvilla oli 16 palloilun harrastajaa.

1 8

Kokouksen avasi herra Väinö Hentunen selittäen paikkakunnan palloilunoloja ja ehdotti, että Kymmin perustettaisiin palloilun erikoisseura mikä ehdotus saikin lämpimän vastaanoton ja täydellisen kannatuksen.

3 8

Tuumin kestäneen keskustelun jälkeen äänestettiin kolmesta ehdolle hyväksytyistä nimestä seuran nimi. Äänestyksen tulos: "Kymmin Palloilijat" 8 ääntä, Kymmin Työväen Palloilijat" 6 ääntä ja "Kymmin Palo-Toverit" 2 ääntä. Näin tuli seuran nimesi Kymmin Palloilijat.

4 8

Seura päätti liittyä Työväen Urheiluliittoon Kymmenlahkon piirikunnan kautta.

Puheenjohtajan luettua TUL:n mallisäännöt hyväksyttiin ne seuran säännöiksi.

Väittömästi perustavan kokouksen jälkeen pidettiin Kymmin Palloilijoiden ensimmäinen kokous, jossa seuran puheenjohtajaksi valittiin Väinö Hentunen, sihteeriksi Pentti Riekkänen ja johtokunnan muiksi jäseniksi seuraavat henkilöt: Emili Taskinen, Joska Siltinen, Aarne Manner, Väinö Turunen ja Toivo Kietäväinen sekä varajäseniksi Veli K. Orju, Väinö Rouvinen ja Lauri Viitonen. Näiden kokousten jälkeen väittömästi pidetyssä ensimmäisessä johtokunnan kokouksessa tehtiin vielä seuraavat valinnat: varapuheenjohtajaksi Joska Siltinen varasihteeriksi Väinö Rouvinen rahastonhoitajaksi Toivo Kietäväinen ja jäsenkirjuriksi Emili Taskinen ja kalustonhoitajaksi Aarne Mantele.

Myöhemmin syksyllä jouduttiin johtokuntaa täydentämään seuraavilla: Veikko Merisalo, Hugo Grön, Helena Saarilehto ja Helmut Tomola.

Näillä voimilla oli seura toimintakykyinen edessä olevien monien ongelmien ratkaisemiseksi. Tehtäviä riitti, koska seuran ohjelman kaului seuraavat 6 palloilijaa: jääpallo, jalkapallo, pesäpallo, ko-

Kymmin Palloilijat I jalkapallojoukkue 1945: Hugo Grön, Elio Blomqvist, Pentti Selki, Olavi Penttilä, Erkki Bruce, Arvo Heiskanen, Eino Molander, Harri Kalatsev, Kauko Hämäläinen, Pauli Poussu, Veikko Tirkkonen.

Koska lajeja oli noinkin monta, se johti siihen, että alkuvuosina pelaajat olivat monen lajin harrastajia - todellisia yleispalloilijoita. On avain luonnollista, että ajan myötä tapahtui lajien karsintumista aluksi kunnesta neljään ja sittemmin neljästä kahteen -nykyisin kori- ja jalkapalloon. Naiset olivat alkuvuosina mukana pesäpallossa ja koripallossa, mutta tämä toiminta loppui verraten aikaisin. 70-luvun loppupuolella naisten palloilu tuli kivoihin koripallon osalta pysyäkseen ja jalkapallon osalta joksikin innoituksen vuoksi. Pesäpallo kuoli 40-luvun loppuun mennessä ja jääpallo hiipui, kun ei ollut kunnollisia kenttöoloja ja kun jääkiekko veti harrastajat puoleensa. Siitä tulikin 50-luvulla seuran elinlaji kuitenkin kolme TUL:n mestaruutta ja kaksi kautta SM-sarjassa (kaudet 54-55 ja 55-56) osoittivat.

Lentopallo oli myöskin 50-luvulla seuralle maanetta tuonut laji, jossa saatiin TUL:n mestaruus ja hopeaa. Lisäksi parhaat pelaajat me pääsivät edustamaan Suomea MM- ja EM-kisoissa. Molemmat lajit loppuivat eri syistä: Lentopallo joskus vuoden 1958 tienämillä juniorityön laiminlyöntien, taloudellisten skismojen vuoksi ja kun parhaat pelaajat liittyivät muihin joukkueisiin. Jääkiekko hiipui hiljalleen pitemmän ajan puutteissa mestaruussarjasta putoamisen jälkeen. Kun 50-luvun taitavat vanhat pelaajat laittoivat luistimensa nautlaan ei pystytty pitämään enää Suomisarjapunkkaa ja jonkun vuoden jälkeen ei enää maakuntasarjapunkan pitämiseenkään onnistunut. Perussarjassa rämpäminen ei maittanut ja sarjakaudella 70-71 ei enää lähdeTY mukaan. Juniorit olivat mukana vuoteen 1973.

Näin jäivät jäljelle nykyiset lajimme, kori- ja jalkapallo, joiden tie on piirtasosista harrastelusta johtanut vuosien aherruksen tuloksina yleisimmille sarjatasoille. Menestyksen ohella on välillä alhois-sakin käväistä.

Koripalloimme sarjatie lyhyesti esitettynä on seuraavalaatien: Alkuvuosien vaatimatoman me-

nenstyksen jälkeen vuodesta 1958 lähtien on koko 60-luku yhtiä poikkeusta lukuunottamatta Pekka Löyryn Suomensarjalohkossa 2-3:n parhaan joukosta onnistumatta kuitenkin noussemaan mestaruussarjaan. Systemaattisempi valmentautuminen 70-luvun alussa johti 3 vuoden työn tuloksena Peli-Karhut ensimmäiseen mestaruussarjakauden 73-74, joka kuitenkin koti-maisin voimin ilman jenkkihavistusta johti "ranskalaisen visitiirin". Toimien nousu tapahtui sarjakaudella 1976-77, jonka jälkeen onnistuttiin simnttelämään kaksi kautta SM-sarjassa. Vuoden vierailu I-divisioonassa palkittiin Suomen CUP:in voitolle syksyllä 1979 ja mestaruussarjapalkalla kaudeksi 1980-81. Kauden tulos oli jälleen puutooninen ja sen jälkeen on pelattu 10 kautta I-divisioonassa vaihtelevalla menestyksellä ja käänsiin jopa välillä 4 kautta II-divisioonassa 1985-89.

Jalkapalloissa parhaat saavutukset löytyvät menneiden vuosien sarjatilastoista seuraavasti: 1958 Suomensarja etelälohko 3 sija 1974 II-div. itälohko 2. sija 1989 II-div. itälohko 3. sija Pistin jäsko II-divisioonassa on ollut 1973-81 ja viimeinen vaihe tällä sarjatasolla 1989-92. Alimmassa alhossa majoittain aluesarjassa vuosina 1967-68.

Jos taustoja tutkitaan molempien nykyisten lajienme kohdalla, havaitaan kulloistakin menestyksen tuloksetkas juniorityö. Omista sen perustuksista edeltäneiden vuosien tuloksetkas juniorityö. Omista kasvateista on löydyttävä edustusjoukkueen runko. Tilastojarikemien tutkinnalla havaitaan myös päinvastainenkin suunta - laiminlyönnit juniorikasvatuksessa johtavat aikanaan ongelmien edustatasolla. Nämä totuudet on pidettävä mielessä seuran tulevaisuutta rakennettaessa.

Urheilupoliittikkaa

Perustettaessa Kymmin Palloilijat liittyi Työväen Urheiluliittoon ja toimikin liittonsa aktiivisena ja menestyksekkäänä edustajana SO-luvun lopulle. Silloiset yhteistointi- ja yhteistyötoimet olivat suuret joukko TUL:n etikoisliittoihin liittyneitä seuroja erotettiin liitosta. Näiden joukossa oli myös uuden nimen ottanut Peli-Karhut, joka oli ansaitut sarjapalkkansa pittääkseen liittyneet SKJL:N ja SKJ:N jäseneksi. Peli-Karhut ei kuitenkaan siinä vaiheessa liittyneet perustetun TUL:n leiriin eikä sittemmin, kun TUL:n leiri 70-luvun lopulla yhdistyi, palannut alkuperäiseen yhteisönsä. Ero oli aikanaan monille seuran jäsenille kova pala ja seurasta eroamisistakin tällöin tuli. Nytilie haavat arpeutuneet ja urheilun sarkaa kymneitään leireissä rihtelemättä ja kyrtälemättä. Kaikilla-han on samat ongelmat: Taloudelliset - Valmennukselliset - Kasvatukselliset

Pelaajat elävät menestyksen mukanaan tuomassa julkisuudessa ja valmentajatkkin saavat silloin kiitosta. Tässä nuumassa unohteetaan kuitenkin usein ne pitkän päivätön tekijät, jotka ovat toimineet seuran johtokunnissa, jastoissa, luonri-ohjelmajina, taustahenkijöinä, rahankerääjinä ym. tehtävissä. Monet heistä ovat uhranneet aikaansa näihin puuhiin jopa vuosittain. Näistä urastajista tarjota esimerkkejä myöhemmin ilmenestyvässä seuran historiikissa, jota par aikaa työsin.

Seura ovat johtaneet menneen puolivuositasaisen taipaleen Väinö Hentunen 1945-75 31 vuotta Seppo Rytäkälä 1976-83 8 vuotta, Seppo Raanti 1984-89 6 vuotta, Raimo Ojansivu 1990-5 vuotta ja edelleen.

Pitkätkaaisia sihteereitä ovat ol-

leet seuraavat: Aimo Johansson 8 v., Raimo Ojansivu 6 v., Pekka Korjus 6 v., Onni Klaus ja Esko Tami 4 v. sekä Ismo Sorvari 3 vuotta. Rahastonhoitajista pitkän työnsaran usein hyvin epäkiitollista tehtävää ovat puurtaneet Martti Seppälä 15 v., Rainer Lauren 9 v., Jaakko Borg 8 v., Seppo Raanti 5 v. ja Hellevi Puhakka 4 vuotta. Johtokunnassa seuran toimintaa ovat vetäneet monet vuosikymmentien urakan. Ensimmäisen puheenjohtajan jälkeen pistin ura seuran johdossa on ollut Martti Seppälä ja Toivo Arposella, joille on kertynyt yli 20 johtokuntakautta ja yli kymmenvuotinen ura löytyy runsaalla kymmeneltä seura-aktiivisiltä.

Momen voimat ovat myös vuosien varrella riittäneet lisäksi piirtien ja liittojen luottamustehtäviin sekä vähennys- ja koulutustehtäviin. Historian tilastoista edustuksia Suomen maajoukkueissa jääkiekossa, lentopallossa ja koripallossa. Niimet näistä seuran maine on edististä jäit että seuraavat: jääkiekossa Lauri Puhakka ja Seppo Johansson, lentopallossa Elio Blomqvist ja Raimo Rahikainen sekä koripallossa Timo Hentunen, Heikki Valnikka, Markku Louhivaara, Raimo Mäntynen, Olli Tilli, Jukka Kurki ja Roope Mäkelä sekä työtössä Teija Ahvenainen. Monet ovat lisäksi olleet ehdokkaiden joukossa. Niin vielä joudutaan lisäämään tähän joukkoon Teijan veli, Juha Ahvenainen. Joidenkin ura on työn tai opiskelun myötä viettänyt muhinnuroltiin ja näissä "vierassa paidoissa" he ovat tienneet Suomen mestaruuksia ja muita mitaleja. Heistäkin meidän on syytä olla ylipelit, koska emme ole huonoja maailmalle lähettäneet.

Tehtään parastamme juhlavuoden kunniaksi - ja jatkossakin!

KALEVI NÄÄTÄNEN